

Periodisme Esportiu

Codi: 103087
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501933 Periodisme	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Josep Maria Blanco Pont
Correu electrònic: JosepMaria.Blanco@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Per cursar l'assignatura cal conèixer i distingir els grans gèneres de l'escriptura periodística i de la narració informativa audiovisual. Cal així mateix tenir nocions del moment de transformació del periodisme, a causa de la migració de suports i de l'embat tecnològic 2.0.

L'alumnat ha d'estar vivament interessat en l'esport i la informació que generen els diferents àmbits involucrats amb l'univers esportiu i en la forma com el periodisme s'hi ha relacionat.

El contingut de l'assignatura serà sensible als aspectes relacionats amb el respecte als drets fonamentals d'igualtat entre dones i homes, als drets humans i als valors d'una cultura de pau i buscarà promoure el creixement personal i el compromís professional amb un mateix i la comunitat i, tanmateix, com suggereix el Consell de l'Audiovisual de Catalunya, "a mostrar les diferents realitats socials, no permetent la creació de continguts que puguin fomentar o justificar l'homofòbia, la bifòbia, la lesbofòbia i la transfòbia, difonent la denúncia dels fets discriminatoris i presentant bones pràctiques en relació amb la igualtat i amb la no-discriminació" (Recomanacions sobre el tractament de les persones LGBTI als mitjans audiovisuals, CAC, 2017).

Objectius

- Capacitar l'estudiant per adquirir i desenvolupar els fonaments teòrics, les tècniques i les habilitats que el converteixin en un bon comunicador sobre qualsevol qüestió relacionada amb l'esport i la pràctica de l'activitat esportiva.
- Capacitar l'estudiant per adquirir i desenvolupar un coneixement teòric i pràctic de les característiques expressives i tècniques narratives de la producció informativa tant escrita com en l'àmbit de les retransmissions esportives als mitjans audiovisuals i en qualsevol plataforma digital que permeti informar sobre esport a un públic.
- Dominar les convencions dels principals gèneres del periodisme esportiu.
- Preparar l'estudiant per avaluar críticament les diferents produccions periodístiques esportives realitzades en diferents suports i mitjans.

Competències

- Aplicar l'ètica i la deontologia professionals del periodisme, així com l'ordenació jurídica de la informació.
- Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
- Demostrar consciència ètica i empatia amb l'entorn.
- Demostrar l'esperit crític i autocrític.
- Diferenciar les principals teories de la disciplina, els seus camps, les elaboracions conceptuals, els marcs i els enfocaments teòrics que fonamenten el coneixement de la disciplina i els seus diferents àmbits i subàrees, i adquirir un coneixement sistemàtic de l'estructura dels mitjans de comunicació.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Transmetre informació periodística en el llenguatge propi de cada un dels mitjans de comunicació, en les seves formes combinades modernes o en suports digitals, i aplicar els gèneres i els diferents procediments periodístics.
- Usar una tercera llengua com a forma de treball i expressió professional en els mitjans de comunicació.

Resultats d'aprenentatge

1. Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
2. Comunicar en el llenguatge propi de cada un dels mitjans de comunicació la narració periodística especialitzada en informació esportiva.
3. Conceptualitzar les teories i les tècniques del periodisme especialitzat.
4. Demostrar consciència ètica i empatia amb l'entorn.
5. Demostrar un coneixement pràctic del periodisme especialitzat
6. Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
7. Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
8. Incorporar els principis de la deontologia professional en l'elaboració de narració periodística especialitzada en informació esportiva.
9. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
10. Saber construir textos en una tercera llengua que s'adeqüin a les estructures del llenguatge periodístic i aplicar-les a les diferents especialitats temàtiques informatives.
11. Utilitzar els recursos de comunicació interactiva per processar, elaborar i transmetre informació en l'elaboració d'informació de caràcter especialitzat.

Continguts

1. El periodisme esportiu escrit. L'estructuració dels textos en relació amb els diferents esports. El breu. La notícia informativa. La notícia interpretativa. La hibridació dels gèneres. El perfil. La crònica d'esports. Elements diferencials de la crònica esportiva. Els gèneres per a l'opinió i l'esport. La columna, l'editorial, la crítica, la contracrònica, la crònica d'ambient. L'entrevista d'esports: informativa i personal. El reportatge esportiu. El periodisme esportiu digital.

2. El periodisme esportiu als mitjans audiovisuals. El periodisme esportiu a la ràdio. El periodisme esportiu a la televisió. La locució dels continguts periodístics esportius a ràdio i televisió. Les retransmissions esportives a la ràdio i a la televisió. Infraestructura tècnica i humana a ràdio i televisió. La cobertura mediàtica de l'esdeveniment esportiu.

Metodologia

El curs es desenvoluparà en sessions de teoria, de seminaris i de pràctiques.

A la teoria es desenvoluparà el temari amb l'ajut de material de suport i es proporcionaran els coneixements que hauran d'aplicar-se en exercicis pràctics que l'estudiant haurà d'argumentar per escrit o bé en exposicions

públiques, de seminari o en tutories. Hi haurà exercicis individuals, en parelles i en grup que s'explicaran convenientment i amb la suficient antel·lació per tal que els estudiants hagin disposat de temps de realitzar una preparació prèvia i de coordinar-se.

L'apartat teòric es completarà amb lectures obligatòries i sessions de comentari i de taller en seminari.

Els alumnes faran treballs en seminari i en espais de pràctiques amb materials que hauran de preparar amb material propi i/o proporcionat pel professor. També hauran de fer pràctiques on hauran d'entrevistar a persones relacionades amb el món de l'esport i hauran d'assistir a esdeveniments i proves esportives per a la realització d'exercicis simultanis a la prova o d'elaboració posterior.

Les hores de pràctiques s'invertiran a desenvolupar coneixements aplicats amb l'ajut dels professors. Això donarà lloc a pràctiques de tipus instrumental o propedèutiques puntuables.

Les pràctiques puntuables, però també el correcte i constant seguiment del curs, així com la feina de progressió en els treballs instrumentals, seran tinguts en compte.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Seminaris	15	0,6	1, 2, 5, 6, 7, 11
Sessions d'aula	15	0,6	3, 4, 6, 7, 8, 9
Sessions de pràctica de laboratori	22	0,88	1, 2, 5, 7, 11
Tipus: Supervisades			
Avaluació	7,5	0,3	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11
Tutories	7,5	0,3	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Tipus: Autònomes			
Lectures, estudi i pràctiques fora campus	83	3,32	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11

Avaluació

El sistema d'avaluació serà continu i valorarà els progressos de l'alumne, prioritant el nivell final assolit i la progressió per damunt de la mitjana de les qualificacions obtingudes a les pràctiques. Es tindrà molt en compte l'aplicació dels conceptes exposats en les sessions teòriques i proporcionats mitjançant materials documentals. Poden acollir-se a aquest sistema d'avaluació continuada aquells alumnes que superin un mínim del 80% de les pràctiques efectuades durant el curs. No hi ha examen teòric, ja que és amb la realització dels exercicis pràctics (on es pot demanar a més una justificació argumentada de les decisions preses per la seva elaboració sobre les qüestions abordades a la teoria), com s'avaluarà la comprensió dels coneixements teòrics.

Hi haurà pràctiques presencials fetes als espais de seminari i laboratoris. Pel que fa a les pràctiques escrites presencials, aquestes consistiran en l'elaboració de breus, una notícia estricta, una notícia interpretativa, un perfil, un text d'opinió i una pràctica de periodisme esportiu online. En el cas de les pràctiques de locució a platós, aquestes seran la locució en parelles de la part inicial d'un esdeveniment esportiu, la locució en parelles d'un gol i la locució en parelles d'un fragment d'un partit de bàsquet. En tots casos hi haurà una distribució de rols de narradors. Els estudiants de classe es dividiran en dos grups i cadascun d'ells haurà de preparar i dur a terme la retransmissió d'un partit de tennis taula al plató. La nota d'aquesta darrera serà grupal.

També s'haurà de realitzar algunes pràctiques per a les quals es marcarà una data límit de presentació. Serà el cas de la crònica escrita (que exigirà que l'estudiant es desplaci a un esdeveniment esportiu de lliure elecció per fer-la), el reportatge i una entrevista radiofònica de 10 minuts a una persona vinculada amb l'àmbit esportiu.

Una altra pràctica fora campus serà l'enregistrament de la narració d'un partit de futbol o, si s'escau, d'alguna altra prova esportiva, que es farà en parella. Cadascun dels membres de la parella tindrà un rol diferent a cadascuna de les parts.

A continuació s'exposa un quadre on es pot veure el valor de cadascuna de les pràctiques que s'hauran de fer:

REDACCIÓ PECES INFORMATIVES ESPORTIVES	PRÀCTICA DELS GÈNERES PERIÒDÍSTICS ESPORTIUS DE GRAN FORMAT	PRÀCTICA DE LA RETRANSMISSIÓ ESPORTIVA
30%	30%	40%
BREUS	5 ENTREVISTA	10 GOL RÀDIO

La reavaluació es farà a partir de les pràctiques que hagin quedat suspeses.

NOTÍCIA
INFORMATIVA

5

REPORTATGE

10

NARRADOR PRINCIPAL
SORTIDA CAMPUS

5

Per reavaluar exercicis escrits suspesos ja fets, es poden presentar els exercicis escrits originals reelaborats amb una justificació escrita i argumentada teòricament de tots els canvis que s'han fet per mirar de millorar-la. Si l'exercici és correcte, la nota del mateix serà només aprovat (5) i aquesta serà la dada que es farà servir per obtenir la nova mitja amb les altres disponibles. Els terminis per lliurar els exercicis que s'hagin de reavaluar seran qualsevol de les dates previstes per a les reavaluacions.

PERCA

5

CRONICA

10

NARRADOR SECUNDARI/ALTRE
ROL SORTIDA CAMPUS

10

COLUMNA

5

TENNIS TAULA

5

Les pràctiques de reavaluació de locució es faran durant les dates previstes per a aquesta qüestió en el calendari.

En casos justificats i en els d'aquells o aquelles que vulguin reavaluar una pràctica de fora campus suspesa, s'accepta el lliurament d'una nova pràctica individual fora campus fins les dates previstes per a les reavaluacions per recuperar-la. Com en el cas de les pràctiques escrites i les locucions, si la pràctica fora campus és correcta, la nota de la mateixa serà només aprovat (5) i aquesta serà la dada que es farà servir per obtenir la nova mitja.

Els exercicis revisats seran disponibles per als alumnes un cop el docent finalitzi la correcció. Es recomana als alumnes que realitzin tutories per revisar els treballs i abordar de la millor manera possible la diagnosi sobre la seva evolució.

La seqüencialització de les pràctiques serà la següent:

La secuencia de prácticas será la siguiente:

- Breus

- Notícia estricta
- Notícia interpretativa
- Perfil
- Crònica
- Entrevista
- Columna
- Reportatge
- Intro fútbol
- Gol per a ràdio
- Basquet per televisió
- Tennis de taula
- Campus.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Pràctica de la retransmissió esportiva	30	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11
Pràctica dels gèneres periodístics esportius de gran format	30	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Redacció de peces informatives esportives	40	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Bibliografia

- ALCOBA, ANTONIO, La prensa deportiva: tratamiento inédito sobre el género específico del deporte. Cómo hacer una publicación Deportiva ideal. Instituto Universitario Olímpico de Ciencias del Deporte, Madrid.1999
- ALCOBA, ANTONIO, Cómo hacer periodisme Deportivo. Editorial Paraninfo, Madrid, 1993.
- BARROSO, JAIME, Realización de los géneros televisivos, Ed. Síntesis, Madrid, 1996.
- BLANCO, JOSEP MARIA Las retransmisiones deportivas. Técnicas de narración radiofónica, Ed. CIMS 97 - MIDAC, Barcelona, 2002.
- CASTAÑÓN RODRÍGUEZ, JESÚS, Universidad de Valladolid, 1999. Idioma y deporte.
- CASTAÑÓN RODRÍGUEZ, JESÚS. Universidad de Valladolid. Secretariado de ,El lenguaje periodístico del fútbol publicaciones,1993.
- COL·LEGI DE PERIODISTES DE CATALUNYA, Periodisme esportiu, tradició i futur. Annals del periodisme . Núm. 20 (gener-juny), segona època, 1992.català
- DAYAN, DANIEL. i KATZ, ELIHU: La historia en directo. La retransmisión televisiva de los acontecimientos, Gustavo Gili, Barcelona, 1995.
- FAURA, NEUS, . Futbol i llenguatge: la innovació lèxica a les cròniques i les retransmissions futbolístiques Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1998.
- GUTIÉRREZ, DOMINGO, Estructura y lenguaje de la crónica de fútbol, Editado por la Universidad de Madrid, 1991.
- HERNÁNDEZ ALONSO, NÉSTOR, El lenguaje de las crónicas deportivas. Madrid: Cátedra, 2003.
- JONES, DANIEL (Ed), Esport i mitjans de comunicació a Catalunya, Centre d'Investigació de la Comunicació y Centre d'Estudis Olímpics i de l'Esport, Barcelona, 1996.
- JONES, DANIEL, Centre d'Estudis Olímpics i del'Esport, Esport i mitjans de comunicació a Catalunya Barcelona, 1995.

- LEVINSKY, SERGIO, El deporte de informar, Buenos Aires: Paidós, 2002
- MILLERSON, GERALD Técnicas de realización y producción en televisión, Instituto Oficial de Radio y Televisión, Madrid, 1991.
- PANIAGUA SANTAMARÍA, PEDRO, Información deportiva: especialización, géneros y entorno digital Fragua, Madrid, 2003.
- PUJADES, XAVIER, L'esport és notícia: història de la premsa esportiva a Catalunya Col·legi de Periodistes de Catalunya, Barcelona.1996.